

КРАЯЗНАЎЧЫ ВЕСНІК

• № 1 •

№ 1 •

• 27 верасня 2018 •

ЭКСКУРСІЯ ЭТНАГРАФІЧНЫ КУТОЧАК

У інтэрнаце нашага каледжа функцыянуе этнаграфічны куточак “Родны кут”. Мы наведалі яго разам з кіраўніком творчага аб’яднання “Крязнаўства” Антанавіч Галінай Мікалаеўнай. Нам спадабалася экспазіцыя: старадаўнія гліняныя гладышы, міскі, гаршкі, жалезныя прасы, сярпы. Таксама мы звярнулі ўвагу на старажытнае жаночае і мужчынскае адзенне, лапці. Умельства нашых продкаў увасоблена ў вышываных ручніках, фартухах,

сурвэтках, настольніках, а таксама ў тканых вырабах: пакрывалах, дарожках і інш. Нас зацікавілі маслабойка, прасніца, керасінавая лямпа, самавар. Гэтыя старадаўнія рэчы дапамагаюць нам зразумець, як жылі і чым займаліся нашы продкі. Мы вырашылі папаўняць этнаграфічную экспазіцыю.

*Кавалевіч Ангеліна
навучэнка групы №14*

ПЕРШЫ МЕСЯЦ ВОСЕНІ

Вресень, руин, риень, зарев – гэтым старабеларускім найменням дзвявятага месяца года адпавядае сучаснае беларускае верасень, што паходзіць ад слова “верас” (менавіта ў гэты час расліна пачынае красаваць).

Неспрыяльныя ўмовы надвор’я верасня – выпадкі частых дажджоў, ранніх замаразкаў, вялікіх вятроў. Сяляне стараюцца ўбраць бульбу, гародніну, садавіну.

Дрэвы мяняюць сваю афарбоўку, каб паўней засвоіць сонечную энергію: чырвонае, карычневае, пунсое і фіялетавае лісце робіць гэта лепш, чым зялёнае. Шматгадовыя назіранні за звылай прыродай і паводзінамі жывёл адлюстраваны ў мудрых народных прыкметах.

Імклівыя павучкі па хованках разбягаюцца – непагадзь наступае.

Воблакі цягнуцца з поўначы на поўдзень – на сонечнае надвор’е, а наадварот – чакай непагадзі.

Вераснёўскія перуны абяцаюць цёплую восень.

Воблакі нізка сцелюцца – чакай халадоў.

Калі лісты на дрэвах моцна трымаюцца – абавязкова чакай позняй зімы.

*З народнага календара
З народнага календара*

УА “Лунінецкі ДЛТДПТК”
Творчае аб’яднанне
“Крязнаўства”

- ◆ Экскурсія ў этнаграфічны куточак 1
- ◆ Першы месяц восені 1
- ◆ 20-гадовы юбілей геральдычных сімвалаў г.Лунінца 2
- ◆ Сімвал земляробства 2
- ◆ Сустрэча з творчасцю 3
- ◆ Паданне пра паходжанне назвы г. Лунінца 3
- ◆ Наша творчасць Прыгожыя вырабы з запалак 4
- ◆ Сачыненне-разважанне “Чаму неабходна любіць сваю Радзіму” 4

У верасні адна ягада – горкая рабіна.

Халодны верасень, але сыты.

Як настаў верасень, дык туман кожны дзень.

20-ГАДОВЫ ЮБІЛЕЙ ГЕРАЛЬДЫЧНЫХ СІМВАЛАЎ Г.ЛУНІНЦА

Т.В.Канапацкая

Герб і сцяг горада – гэта афіцыйныя сімвалы, якія адлюстроўваюць культурныя, нацыянальныя, сацыяльна-эканамічныя і другія мясцовыя традыцыі.

Ініцыятарам стварэння тэрытарыяльнай геральдыкі г.Лунінца з'яўляецца журналіст, краязнаўца Т.В.Канапацкая. **Герб і сцяг г.Лунінца зарэгістраваны ў Гербавым матрыкуле Рэспублікі Беларусь 28 верасня 1998 г. № 25.**

Герб горада ўяўляе сабою блакітнае поле варажскага шчыта, у якім княжская карона, дзве сярэбраныя перакрываваныя стралы і кветка лілеі таго ж металу.

Сцяг складаецца з трох вертыкальных роўных палос, крайніх блакітных, а на цэнтральнай белай – герб горада.

Г.М.Антановіч, кіраўнік творчага аб'яднання “Краязнаўства”

СІМВАЛ ЗЕМЛЯРОБСТВА

Серп – прылада для зрэзвання злакаў і траў, складаецца з закругленага ляза (як правіла сталёвага) і кароткай драўлянай ручкі. Серп з'яўляецца адной са старажытнейшых прылад працы чалавека і сімвалам земляробства.

Гэты серп перадаваўся з пакалення ў пакаленне. Ён перайшоў па спадчыне ад майго дзядулі Кіпцэвіча Андрэя (дзеда Каленіка), які жыў у вёсцы Цна Лунінецкага раёна, да майго таты Кіпцэвіча Міхаіла Андрэевіча. І цераз працавітыя рукі маіх продкаў серп перайшоў мне. Я ж вырашыў аддаць яго ў этнаграфічны куточак “Родны кут”, які размешчаны ў інтэрнаце нашага калледжа. Гледзячы на яго, няхай кожны ведае, чым раней людзі жалі жыта. І няхай нам і нашым нашчадкам серп служыць напамінам пра руплівасць, працавітасць і стараннасць нашых продкаў.

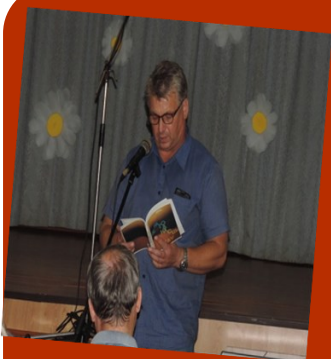

*Кіпцэвіч Аляксандр,
навучэнец групы №11*

Сустрэча з творчасцю

М.Льючык

А.П.Хаўдзееў

В.Жылко

20 верасня ў каледжы абылася цікавая сустрэча з мясцовымі літаратарамі і журналістамі: В.Жылко, М.Льючыкам і А.П.Хаўдзеевым. Такія вераснёвыя сустрэчы для нашых першакурснікаў сталі традыцыйнымі. Сёлетняя сустрэча была прымеркавана да Году малой радзімы, пагэтану мастакі слова заклікалі нас любіць і шанаваць родны край, мову, спадчыну.

Мікола Льючык пазнаёміў з невялікімі апавяданнямі “Мае маленькія героі” і “Пастух”, звярнуўшы ўвагу прысутных на тое, што цяперашняе пакаленне моладзі не вельмі ахвотна чытае кнігі. А кніга – гэта крыніца мудрасці, добры сябра і дарадца.

Услаўленне малой радзімы – цэнтральная тэма творчасці Аляксандра Пятровіча Хаўдзеева. Пранікнёныя радкі з вершаў восеньскай тэматыкі “Лета ўраз адышло”, “Кастрычніцкі ранак” і інш. не пакінулі нікога з нас абьякавымі.

У заключэнне сустрэчы Вадзім Вітальевіч Жылко запрасіў навучэнцаў да супрацоўніцтва з газетай “Информ-прогулка”, а таксама да ўдзелу ў літаратурных конкурсах.

Карына Наркевіч, навучэнка групы №24

Паданне пра паходжанне назвы г.Лунінца

Наша сяло старэйшае за горад. Ад Луніна і Лунінец паходзіць. Сяло Лунін з даўніх часоў вялікае. Жыхароў тут заўсёды было “багата”, а на месцы горада Лунінца нічога не было. Ніхто там не жыў. Толькі дзікія качкі плёскаліся ў лужыне. Неяк адзін з жыхароў Луніна аддзяліўся ад сваякоў. Пасяліўся ён якраз там, дзе цяпер горад. Пабудаваў сабе хату, узараў зямлю, пасадзіў сад, наладзіў гаспадарку. Неўзабаве яго сядзібу пачалі называць Лунінцам, бо там жыў лунінец, чалавек з Луніна. Час ішоў, патомства Лунінца павялічвалася. Унукі і праўнукі будаваліся па суседству, жылі побач. З хутара вырасла акружаная лясамі вёска, з якой назаўсёды захавалася назва Лунінец, як памяць пра яе заснавальніка, першага перасяленца з Луніна.

Са зборніка “Бяздоннае багацце”

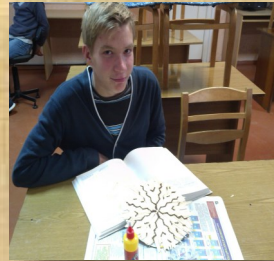
НАША ТВОРЧАСЦЬ

Прыгожыя вырабы з запалак

Стварэнне розных дэкаратыўных вырабаў з запалак – гэта рэдкі і незвычайны від творчасці, які даступны людзям рознага ўзросту. Звычайныя запалкі – цудоўны матэрыял для рэалізацыі самых розных творчых ідэй. На занятках творчага аб'яднання “Краязнаўства” мы пачалі вырабляць прыгожыя дэкаратыўныя вырабы: зоркі, падстаўкі і інш. Мы працуем з ахвотай, таму што хочацца стварыць нешта прыгожае, незвычайнае. Нам вельмі падабаецца адчуваць сябе творцамі, мы можам праявіць сваю фантазію.

Казлоўскі Міхаіл, Кіцэвіч Аляксандр, Пятроў Васіль, навучэнцы групы №11

Друкаваны орган
творчага аб'яднання
«Краязнаўства»

Выдаецца з верасня
2018г.

Галоўны рэдактар:
Антановіч
Галіна Мікалаеўна

Тэхнічны рэдактар:
Наркевіч Карына

Рэдакцыйная калегія:
Канановіч Вікторыя,
Бязозка Ірына,
Кавалевіч Ангеліна

Наш адрас:
вул. Чэхава, 10а
225644 г. Лунінец
Брэсцкай вобласці

Наш сайт:
www.lgplp.brest.by

E-mail: lgplp@brest.by

Выходзіць 1 раз у месяц

Сачыненне-разважанне

Чаму неабходна любіць сваю Радзіму

Беларусь - мая маці і мова, паветра і хлеб.
А. Вялюгін

У кожнага чалавека ёсць свая Радзіма. Гэта месца, дзе ён нарадзіўся, зрабіў першыя крокі, вывучыўся; месца, дзе жывуць яго бацькі, блізкія людзі, сябры. Радзіма - гэта той куточак, часткай якога адчувае сябе чалавек, куды яго, цягне ўсёй душою, дзе ён ні знаходзіўся.

Кожны чалавек павінен любіць сваю Радзіму. Гэтакіму нас вучаць з самага маленства: спачатку тата з мамай, потым у дзіцячым садку, у школе. Любоў да Радзімы - гэта пачуццё патрыятызму, пачуццё гонару за сваю краіну, зямлю. Праяўляецца яна, перш за ўсё, у павазе да законаў краіны, да людзей, якія тут жывуць, а таксама да гісторыі і традыцый Радзімы.

Чаму ж трэба любіць сваю Радзіму? Для таго, каб перадаваць гэту любоў сваім дзецям, пакаленням, якія будуць жыць на гэтай зямлі, любіць і шанаваць яе, стаяць за яе “гарой”, абараняць, захоўваць і берагчы сваю Радзіму!

Сыцін Павел, навучэнец групы №15
Сыці

